

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., v právní věci žalobce: **Z. Z.**, zast. Mgr. Ondřejem Novákem, advokátem se sídlem Farní 19, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2018, čj. OAM-751/ZA-ZA05-P15-2015, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 7. 2019, čj. 62 Az 8/2018-103,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ondřeji Novákovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **4 114 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud v Ostravě žalobě žalobce vyhověl, rozhodnutí žalovaného zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[2] Krajský soud považoval za nepřezkoumatelný závěr žalovaného, podle kterého žalobce pouze využil znalostí o problematice pronásledování příslušníků některých náboženských menšin v Číně tak, aby svými tvrzeními vygradoval svůj azylový příběh a vytvořil údajné obavy z návratu do vlasti. Závěry žalovaného považoval krajský soud v tomto ohledu za ničím nepodložené a v příkrém rozporu s tvrzením žalobce. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí žalovaného podle krajského soudu plynula též z argumentace, podle níž neshledal žalovaný v případě žalobce závažné porušení jeho lidských práv z důvodu náboženské příslušnosti ani v jeho minulosti ani v budoucnosti. Krajský soud považoval za nepřezkoumatelné také závěry žalovaného týkající se možnosti vnitřní přesídlení a dovedil nepřezkoumatelnost též co do posouzení otázky udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu. Z obsahu správního spisu podle krajského soudu nevyplýval žádný důkaz o tom, že by žalobce přicestoval organizovaně spolu s dalšími žadateli o mezinárodní ochranu. Konstatoval, že i kdyby tato organizovanost byla prokázána, nebyla by i přesto sama o sobě důvodem pro neudělení azylu nebo doplňkové ochrany. Žalovaný si podle krajského soudu rovněž neoprátl žádné relevantní

informace týkající se otázky bezpečnosti návratu neúspěšných žadatelů o azyl do Čínské lidové republiky a zatížil tak i v této otázce rozhodnutí nepřezkoumatelností.

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti uvedl, že v rámci správního řízení o konkrétní žádosti o mezinárodní ochranu se neposuzuje obecná situace konkrétních menšin a jejich postavení v zemi původu žadatele, ale je nutné shledat individuální pronásledování jeho osoby ve smyslu konkrétních ustanovení zákona o azylu. Stěžovatel odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích, ze dne 19. 12. 2018, čj. 61 Az 1/2018-148. Stěžovatel podotkl, že není zřejmé, na základě jakých konkrétních skutkových okolností příběhu žalobce dospěl krajský soud k závěru, že dílčí závěry žalovaného rozhodnutí týkající se členství žalobce v náboženské skupině, jsou v rozporu s tvrzením žalobce. Stěžovatel měl za to, že dostatečně zhodnotil příběh žalobce a vyvodil závěr o neexistenci důvodných obav z pronásledování, dílčí závěry stěžovatele tvoří ve svém souhrnu ucelený logický celek, který má oporu ve spisovém materiálu. Stěžovatel poukázal na to, že se žalobce snažil v průběhu správního řízení v jednotlivých doplňkových pohovorech svůj azylový příběh gradovat. Ačkoliv byl žalobce dle jeho tvrzení jednou zadržen policejními orgány, jednalo se o ojedinělý incident, který sice vykazoval známky zneužití pravomoci ze strany policie, nicméně nevykazoval znaky pronásledování z náboženských důvodů; jednalo se totiž podle slov žalobce o zadržení z důvodu podezření únosu dítěte a později z podezření krádeže automobilů. Stěžovatel dále konstatoval, že skutečnost, že v některé zemi existuje autoritářský a nedemokratický režim, neznamená, že každý občan takové země je tomuto negativnímu vlivu přímo nebo bezprostředně vystaven. Žalobci byl rovněž čínskými orgány bez jakýchkoliv problémů či překážek vydán cestovní pas pro potřeby jeho vycestování z vlasti, což podle něj svědčilo o nezájmu čínských orgánů o osobu žalobce. Bylo zjištěno, že žalobce nezastává žádné významné postavení v církvi a nebylo tedy nutno posuzovat ani zvýšenou pravděpodobnost pronásledování. Stěžovatel uvedl, že soud nehodnotil situaci žalobce komplexně a pominul právě ty skutkové okolnosti předkládaného azylového příběhu, které svědčily o důvodnosti závěru stěžovatele o účelovém vygradování azylového příběhu a o nadhodnocení jeho obav. Okolnosti zmíněné v rozhodnutí o organizovanosti odjezdu žadatele z Číny a organizovanosti v otázce podání žádosti o mezinárodní ochranu či účelovosti žádosti o mezinárodní ochranu z ekonomických důvodů byly podle stěžovatele ve spisovém materiálu potvrzeny, vycházely z výpovědi žalobce a podle stěžovatele je nebylo nutné prokazovat dalšími listinami. Stěžovatel konstatoval, že napadený rozsudek je v rozporu s dosavadní judikaturou, která se posouzením obdobných případů opakovaně zabývala.

[4] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že odkazy stěžovatele na rozhodnutí krajských soudů nejsou v projednávané věci relevantní; jeden ze stěžovatelem citovaných rozsudků krajského soudu byl nadto rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2019, čj. 9 Azs 39/2019-77, zrušen a věc byla stěžovateli vrácena k dalšímu posouzení. Žalobce poukázal na to, že rozhodnutí Y. L. proti Švýcarsku je na projednávanou věc přílehlavé pouze z části. Argumentoval, že jeho věrohodnost nebyla zásadně snížena, pokud opakovaně vypovídal stejně, důsledně a detailně. Rozdíly ve výpovědích byly dle stěžovatele marginální, které nemohly snížit věrohodnost žalobce; tyto rozdíly mohly vzniknout také samotným překladem z čínštiny nebo nevhodně položeným dotazem. Stěžovatel podle žalobce nezdůvodnil, proč má za to, že žalobce nebyl v zemi svého původu pronásledován. Stěžovatel neposoudil vůbec bezpečnost návratu do země původu, čímž popřel možnost posoudit adekvátně zejména nárok na udělení doplňkové ochrany. Stěžovatel napadeným rozhodnutím taktéž popřel teorii přiměřené pravděpodobnosti; nutnost jejího posouzení přitom plynula z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu. Žalobce dále uvedl, že pokud považoval stěžovatel jednání čínské policie vůči žalobci za ojedinělý exces, pak měl prokázat také to, že k podobným excesům nedochází na území Čínské lidové republiky na častější bázi. Žalobce poukázal také na to,

pokračování

že stěžovatel vedl neúměrně dlouhé řízení v jeho věci, přičemž nepřekládal podklady žadatele s tím, že by jejich překlad byl neekonomický a zbytečný.

[5] Po posouzení přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve věcech mezinárodní ochrany v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. nejprve zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud v této souvislosti předně poznamenává, že usnesení, jímž Nejvyšší správní soud kasační stížnost pro nepřijatelnost odmítá, nemusí být dle § 104a odst. 3 s. ř. s. odůvodněno.

[6] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost je přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu je shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[7] Nejvyšší správní soud neshledal, že by v nyní projednávané věci byl dán některý z důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť kasační stížnost svým významem podstatně vlastní zájmy stěžovatele nepřesahuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, přičemž nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu. Ačkoliv stěžovatel tvrdil opak, neshledal v jeho věci Nejvyšší správní soud ani zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva.

[8] Nejvyšší správní soud přesto nad rámec výše uvedeného k argumentaci stěžovatele týkající se nesprávného právního posouzení a nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku uvádí stručně následující.

[9] K nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí lze poukázat na rozsudky ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS atd. Krajský soud postupoval v souladu s touto judikaturou, neboť přezkoumatelným a srozumitelným způsobem vysvětlil, proč rozhodl tak, jak uvedl ve výroku rozhodnutí.

[10] Žalobce namítal, že u něj byl dán odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatel v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce byl sice údajně jednou zadržen policejními orgány, avšak jednalo se podle něj o ojedinělý incident, který sice vykazoval známky zneužití moci ze strany policie, nicméně nevykazoval znaky pronásledování z náboženských důvodů. Jak ovšem Nejvyšší správní soud zdůraznil v nedávném rozsudku ze dne 29. 8. 2019, čj. 9 Azs 39/2019-77, vydaném rovněž ve věci azylové žádosti čínského státního příslušníka křesťanského vyznání: „*[p]osuzování odůvodněných obav z pronásledování má prospektivní povahu, takže není zcela nezbytné, aby žadatel o mezinárodní ochranu v minulosti již konkrétní akt pronásledování utrpěl*“ (odst. [23]). V rámci přezkumu důvodů pro udělení mezinárodní ochrany se tedy zkoumá také možnost budoucího pronásledování, a to optikou standardu přiměřené pravděpodobnosti. Tuto argumentaci uplatnil v projednávané věci také žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti.

[11] Odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu proto může být shledán i v případě příslušníka určitého náboženského společenství, který v minulosti nebyl vystaven žádnému konkrétnímu aktu pronásledování. Stěžovatel se neměl zastavit na úvahách, podle nichž žalobce v minulosti nebyl vystaven konkrétnímu aktu pronásledování z náboženských důvodů. Měl se podrobně zabývat otázkou, zda už z důvodu členství ke skupině čínských křesťanů, konkrétně k církvi Zhen Ye Su, je či není přiměřeně pravděpodobné, že bude žalobce v budoucnu v zemi původu vystaven pronásledování (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 Azs 39/2019-77, body [19]-[41]).

[12] Stěžovatel nově v kasační stížnosti poukazuje na to, že žalobce byl řadovým příslušníkem církve. Z žádného dostupného zdroje podle jeho názoru neplyne, že by všichni členové církve v Číně byli nuceni čelit pronásledování. Rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany však obdobnou argumentaci neobsahuje. Pasáže ze zpráv o situaci v Číně citované ve správním rozhodnutí hrozbu pronásledování neomezují pouze na vedoucí příslušníky církvi (srov. s. 24 správního rozhodnutí). Také stěžovatel své závěry o možnosti pronásledování v rozhodnutí vztahuje obecně na všechny věřící, řadové příslušníky nevyjímaje (srov. s. 24 rozhodnutí stěžovatele). Pokud byl stěžovatel přesvědčen, že nebezpečí pronásledování v Číně hrozí pouze určitým exponovaným křesťanům, měl tento závěr uvést v odůvodnění rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany a podložit ho patřičnými zdroji. Nedostatky odůvodnění správního rozhodnutí nelze dodatečně zhojit až v soudním řízení (srov. rozsudek ze dne 18. 9. 2003, čj. 1 A 629/2002-25, č. 73/2004 Sb. NSS).

[13] Při posuzování odůvodněného strachu z pronásledování je dále rozhodující, jakým neblahým důsledkům by byli členové církve vystaveni, pokud by se státní orgány o jejich členství v církvi dozvěděli (srov. rozsudek velkého senátu SDEU ze dne 5. 9. 2012 ve spojených věcech C-71/11 a C-99/11). Dostačující v tomto ohledu tedy nemohla být ani nekonkrétní úvaha o možnosti vnitřního přesídlení (srov. s. 25 a 26 správního rozhodnutí). Stěžovatel nijak nevysvětlil, ve kterých provinciích by hrozba pronásledování byla menší než v domovské provincii žalobce, obzvláště je-li příslušnost k zakázané církvi stíhána na základě trestního zákoníku, který je platný pro celou Čínu.

[14] Důvodné nemohou být ani argumenty stěžovatele o nevěrohodnosti žalobce založené na bezproblémovém a údajně organizovaném odchodu žalobce z Číny. Nebezpečí pronásledování nelze vyloučit pouze proto, že žadatel o mezinárodní ochranu vycestoval bez problémů ze země původu. Státní orgán, který je příslušný k vydávání cestovních dokladů, nemusí vždy a za všech okolností disponovat informacemi o akcích všech státních složek plánovaných proti určitým subjektům či seznamem tzv. „nepohodlných“ osob (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2018, čj. 10 Azs 254/2017-40, bod [28]). Měl-li stěžovatel informace, že odchod žalobce byl organizován třetími osobami z důvodu, který by udělení mezinárodní ochrany vylučoval, pak měl tyto informace promítnout do rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel však v souvislosti s údajnou organizovaností a podezřelou bezproblémovostí vycestování žalobce v rozhodnutí uvádí jen indicie a nedořečené náznaky, které nelze soudně přezkoumat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 Azs 39/2019-77, body [47]-[50]).

[15] Nevěrohodnost žalobce nelze dovodit ani na základě skutečnosti, že uvedl nepravdivé údaje při podání žádosti o turistické vízum. Stejně tak nelze nevěrohodnost založit ani na tom, že žalobci trvalo několik dnů, než požádal o mezinárodní ochranu (blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 Azs 39/2019-77, body [44]-[46]).

pokračování

[16] Nejvyšší správní soud vzhledem ke všemu výše uvedenému konstatuje, že se krajský soud nedopustil hrubého pochybení při výkladu práva. Současně v této věci nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Rozdílnou judikaturu krajských soudů sjednotil Nejvyšší správní soud rozsudkem čj. 9 Azs 39/2019-77, ve kterém se komplexně vyjádřil k hodnocení situace čínských křesťanů žádajících v ČR o mezinárodní ochranu. Nyní projednávaná věc ostatně věrně sleduje také závěry učiněné Nejvyšším správním soudem v rozhodnutí čj. 10 Azs 195/2019-37, odmítajícím rovněž pro nepřijatelnost podobnou kasační stížnost téhož stěžovatele ve srovnatelné právní věci.

[17] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[18] Zástupcem žalobce byl usnesením krajského soudu ze dne 18. 9. 2018 ustanoven Mgr. Ondřej Novák, advokát, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. hradí stát. Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby, kterým je sepsání vyjádření [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Nejvyšší správní soud nepřiznal náhradu nákladů za úkon podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu spočívající v poradě s klientem, neboť ustanovený zástupce netvrdil ani nedoložil, že by se tato porada konala, natož pak že by přesahovala jednu hodinu (pouze obecně avizoval, že k poradě dojde, resp. uvádí, že „muselo nutně“ dojít k poradě). Nejvyšší správní soud zohlednil i tu skutečnost, že Mgr. Novák žalobce zastupoval již v řízení před správním orgánem, a byl proto s věcí důkladně seznámen. Zároveň jeho jménem podával i žalobu ke krajskému soudu. Ze stejného důvodu soud rovněž nevyhověl požadavku o zvýšení tarifní odměny za úkony právní služby na dvojnásobek podle § 12 odst. 1 advokátního tarifu pro užití cizího jazyka a celkovou složitost věci. Jelikož nebyla porada doložena, není pro věc relevantní úvaha o zvýšení tarifní odměny na dvojnásobek pro komunikaci v cizím jazyce, kasační stížnost byla podána v jazyce českém. Za provedený jeden úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Za úkony právní služby tedy advokátovi náleží 3 400 Kč a dále částka odpovídající DPH ve výši 21 % (tzn. 714 Kč), celkem tedy 4 114 Kč. Tuto částku Nejvyšší správní soud vyplatí do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 27. listopadu 2019

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu